

Av. Canan İMANÇLI

**KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN
KORUN(A)MAMASINDAN DOĞAN
ÖZEL HUKUK SORUMLULUĞU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XVII
GİRİŞ	1
I. Konunun Açıklanması ve Çalışmanın Amacı	1
II. Çalışmanın Sınırları ve Planı	7
A. Çalışmanın Sınırları	7
B. Çalışmanın Planı.....	8

BİRİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI VE ULUSAL DÜZENLEMELER ÇERÇEVESİNDE KİŞİSEL VERİ VE KİŞİSEL SAĞLIK VERİSİ KAVRAMLARI

I. Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Temel Düzenlemeler.....	11
A. Uluslararası Düzenlemeler	11
1. OECD Bünyesindeki Çalışmalar.....	11
2. Birleşmiş Milletler Bünyesindeki Çalışmalar.....	13
3. Avrupa Konseyi Bünyesindeki Çalışmalar.....	15
a. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	15

b. 108 Sayılı Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tâbi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi	18
c. 181 Sayılı Ek Protokol.....	21
d. 108 Sayılı Sözleşme'ye Değişiklik Protokolü.....	21
e. İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi.....	23
4. Avrupa Birliği Bünyesindeki Çalışmalar	24
a. 95/46/AT Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Yönergesi	24
b. Madde 29 Çalışma Grubu'nun Elektronik Sağlık Kayıtlarında Yer Alan Sağlığa İlişkin Kişisel Verilerin İşlenmesi Hakkında Çalışma Dokümanı.....	26
c. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	26
d. Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Düzenlemesi.....	27
B. Ulusal Düzenlemeler	28
1. T.C. Anayasası'nın "Özel Hayatın Gizliliği" Başlıklı 20. Maddesi.....	28
2. Türk Medeni Kanunu.....	29
3. Türk Borçlar Kanunu.....	30
4. Türk Ceza Kanunu.....	30
5. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	31
6. Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik.....	33
7. Kişisel Verileri Koruma Kurulunun İlke Kararları	35
II. Kişisel Veri Kavramı	36
A. Tanım	36
B. Kapsamı ve Unsurları	39
1. Her Tür Bilgi.....	39
2. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Gerçek Kişi.....	43
a. Kişi.....	43
b. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Olma	47
3. Bilginin Kişiye İlişkin Olması.....	49
C. Kişisel Verilerin Hukuki Niteliği.....	50
1. Ekonomik Hak Yaklaşımı.....	51

a. Mülkiyet Hakkı Görüşü	52
b. Fikri Mülkiyet Hakkı Görüşü	55
2. İnsan Hakkı Yaklaşımı.....	58
a. Genel Olarak.....	58
b. Kişilik Hakkı ve Özel Hayatın Gizliliği Hakkı.....	60
c. Bireyin Bilgilerinin Geleceğini Belirleme Hakkını Esas Alan Yeni Kişilik Hakkı Görüşü.....	62
D. Kişisel Veri Türlerinden Özel Nitelikli Kişisel Veriler.....	65
1. Kavram.....	65
2. Özel Nitelikli Veri Türleri ve Kapsamı.....	67
III. Kişisel Sağlık Verisi Kavramı	72
1. Terminoloji Sorunu.....	72
2. Kişisel Sağlık Verisi Kavramı ve Kapsamı.....	76
3. Kişisel Sağlık Verilerinin Korunmasının Önemi	81

İKİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLER

I. İlgili Kavramlar.....	85
A. Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	85
B. İlgili Kişi.....	86
C. Veri Sorumlusu	87
1. Genel Olarak.....	87
2. Sağlık Hizmeti Sunucusu	90
3. Hekim.....	90
4. Eczane	91
5. Sigorta Şirketi	92
6. Tıbbi Laboratuvar ve Görüntüleme Merkezi.....	93
7. İşveren.....	94
8. İdare.....	95

D. Veri İşleyen.....	97
E. Veri Kayıt Sistemi.....	99
F. Veri Sorumluları Sicili.....	100
G. Merkezi Sağlık Veri Sistemi ve Kişisel Sağlık Kaydı Sistemi	101
1. Merkezi Sağlık Veri Sistemi / Sağlık.Net Online Sistemi ...	102
2. Kişisel Sağlık Kaydı Sistemi / e-Nabız Uygulaması	104
II. Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesine İlişkin Genel İlkeler	106
A. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma.....	109
1. Hukuka Uygun Olma.....	109
2. Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma	111
B. Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma	114
C. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme	116
1. Amacın Belirli ve Açık Olması.....	117
2. Amacın Meşru Olması	118
3. Verilerin Toplandığı Amaç ile Uyumlu Şekilde İşlenmesi ...	119
D. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma.....	121
E. İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme	123
III. Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenme Şartları	125
A. Kural: İşleme Yasağı.....	125
B. Kişisel Sağlık Verilerini İşleme Yasağının İstisnaları (Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesinde Hukuka Uygunluk Nedenleri)	130
1. Açık Rıza	130
a. Kavram.....	130
b. Açık Rızanın Unsurları.....	133
(1) Belirli Bir Konuya İlişkin Olma	134
(2) Özgür İradeyle Verilme.....	134
(3) Bilgilendirmeye Dayanma.....	136
c. Açık Rızanın Şekli.....	137
d. Açık Rızanın Geri Alınması	138

2. KVKK m. 6/3 Kapsamında Aranılan İşleme Şartları	139
a. Kanunlarda (Açıkça) Öngörülme	139
b. Amaç Bakımından Aranılan Şartlar	143
(1) Kamu Sağlığının Korunması	143
(2) Koruyucu Hekimlik	146
(3) Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Bakım Hizmetlerinin Yürütülmesi	147
(4) Sağlık Hizmetleri ile Finansmanının Planlanması ve Yönetimi	150
c. İşleme Faaliyeti Yapabilecek Kişiler Bakımından Aranılan Şartlar	151
(1) Sır Saklama Yükümlülüğü Altında Bulunan Kişiler	151
(i) Sağlık Çalışanlarının Durumu	151
(ii) Sigorta Şirketlerinin Durumu	154
(iii) İşverenlerin Durumu	155
(2) Yetkili Kurum ve Kuruluşlar	158
3. Kurul Tarafından Belirlenen Yeterli Önlemlerin Alınması	159
C. KVKK m. 28 Kapsamındaki İstisnalar	161
IV. Kişisel Sağlık Verilerinin Aktarılması	163
A. Aktarma Kavramı	163
B. Kişisel Sağlık Verilerinin Yurt İçinde Aktarılması	164
C. Kişisel Sağlık Verilerinin Yurt Dışına Aktarılması	168
V. Kişisel Sağlık Verilerinin Silinmesi, Yok Edilmesi Ve Anonim Hâle Getirilmesi	170
A. Genel Olarak	170
B. Kişisel Verilerin Silinmesi ve Yok Edilmesi	171
C. Kişisel Verilerin Anonim Hâle Getirilmesi	174
VI. Kişisel Sağlık Verileri Bakımından İlgili Kişinin Hakları ve Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri	175
A. İlgili Kişinin Hakları	175
1. Kişisel Sağlık Verilerinin Korunmasını Talep Hakkı	175
2. İlgili Kişinin Verileri Üzerinde Denetimini Sağlayan Hakları	178

a. Bilgi Alma Hakkı.....	180
b. Verilerin Düzeltilmesini ve Silinmesini İsteme Hakkı .	182
c. Veri İşlemeye İtiraz Hakkı ile Otomatik Kararların Konusu Olmama Hakkı.....	185
d. Zararının Giderilmesini Talep Hakkı	185
B. Veri Sorumlusunun İlgili Kişiyeye Karşı Yükümlülükleri	186
1. Aydınlatma Yükümlülüğü	186
2. Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükleri.....	189
3. Verilerin Gizliliğini Sağlama Yükümlülüğü	195
4. Kayıt Tutma Yükümlülüğü	199

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERİN İHLÂLİ HÂLİNDE İLGİLİ KİŞİNİN ÖZEL HUKUK ÇERÇEVESİNDE SAHİP OLDUĞU HUKUKİ İMKÂNLAR

I. Genel Olarak.....	203
A. Yükümlülük İhlâlinin Yaptırımları.....	203
B. Sorumluluk Søjeleri	205
C. Sorumluluğun Hukuki Dayanakları (Kişisel Sağlık Verilerinin Özel Hukuk Alanında Korunmasının Hukuki Dayanakları)	207
1. Haksız Fiilden Doğan Sorumluluk	207
a. Genel Olarak.....	207
b. Haksız Fiilin Sonuçları.....	208
(1) Tazminat Davası	208
(2) TMK m. 25'te Öngörülen Diğer Davalar	208
2. Sözleşme İlişkisinden Doğan Sorumluluk	209
a. Genel Olarak.....	209

b.	Kişisel Sağlık Verilerinin Sıklıkla İşlendiği Sözleşmeler ve Sözleşmeye Aykırılık Hâlleri.....	211
(1)	Tedavi Sözleşmesi.....	211
(2)	Hastaneye Kabul Sözleşmesi	215
(3)	İş Sözleşmesi	217
(4)	Tetkik ve İnceleme Sözleşmeleri.....	220
(5)	İdarenin Özel Hukuk Sözleşmeleri	221
c.	Sözleşmeye Aykırılığın Sonuçları.....	223
(1)	İfa Davası ve Cebri İcra	223
(2)	Tazminat Davası	225
(3)	TMK m. 25'te Öngörülen Diğer Davalar.....	226
(4)	Sözleşmenin Tek Taraflı Olarak Sona Erdirilmesi..	226
3.	Dürüstlük Kuralına Dayanan Sözleşme Benzeri Borç İlişkilerinden Doğan Sorumluluk	227
a.	Culpa in Contrahendo (Sözleşme Görüşmelerinde Kusurlu Davranış)	227
b.	Sözleşmenin Ard Etkisi (Culpa post pactum perfectum).....	230
c.	Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme.....	231
4.	Gerçek Olmayan Vekâletsiz İş Görmeden Doğan Sorumluluk	233
5.	Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Sorumluluğun Değerlendirilmesi.....	234
II.	Tazminat Davası	236
A.	Tazminat Davasının Dayandığı Hukuki Sorumluluğun Kaynakları.....	236
B.	Tazminat Davasının Şartları.....	237
1.	Hukuka Aykırı Fiil	237
a.	Kişilik Hakkı İhlâli	237
b.	Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	238
2.	Zarar	240
3.	Uygun Nedensellik (İllyet) Bağı	241
4.	Kusur	243

a.	KVKK'daki Sorumluluğa İlişkin Görüşler	244
(1)	Kusursuz Sorumluluk Olduğu Görüşü	244
(2)	Kusur Sorumluluğu Olduğu Görüşü	247
(3)	Görüşümüz	247
b.	Kusur Esasına Dayanan Sorumluluk	248
(1)	Kusurun Türleri	248
(2)	Kusurun İspatı	251
c.	Kusursuz Sorumluluk Hâlleri	251
C.	Tazminat Davası Türleri	254
1.	Maddi Tazminat Davası	254
a.	Maddi Zararın Belirlenmesi	254
b.	Tazmin Tarzının Belirlenmesi	258
c.	Tazminatın Hesaplanması ve Tazminattan İndirim Nedenleri	259
2.	Manevi Tazminat Davası	262
a.	Manevi Zarar Kavramı ve Davanın Amacı	262
b.	Tazmin Tarzının ve Tazminat Miktarının Belirlenmesi	265
III.	Diğer Davalar	267
A.	Saldırı Tehlikesinin Önlenmesi Davası	269
B.	Saldırıya Son Verilmesi Davası	270
C.	Saldırının Hukuka Aykırılığının Tespiti Davası	272
D.	Kararın Yayımlanması veya Üçüncü Kişilere Bildirilmesi	274
E.	Saldırıda Elde Edilen Kazancın Verilmesi Davası	275
SONUÇ	279
KAYNAKÇA	283
I.	Kitaplar ve Makaleler	283
II.	Görüş, Araştırma, Rapor ve Rehberler	312
III.	Mahkeme Kararları İçin Yararlanılan İnternet Siteleri	316